

Rapportage vondstmelding Oostende, Wellingtonrenbaan

I. Verslaggevers:

*Naam, adres, contactgegevens, functie van de opstellers van het rapport en datum melding.

Inge Zeebroek, erfgoedonderzoeker
VIOE, Koning Albert II - laan 19, 1210 Brussel
Datum vondstmelding: 11-02-2011
Datum onderzoek: 22-02-2011

II. Identificatie

*Een beschrijving van locatie van de site, met de volgende elementen:

Provincie(s): West-Vlaanderen

Gemeente(n): Oostende

Deelgemeenten(n): /

Coördinaten: 47°33'0 NB 21°37'46 OL (midden van de op kadasterplan aangegeven zone)

Kadastergegevens: 6de Afdeling, Sectie D, nr. 2n. (deel).

Toponiem(en):

Naam van de site: Oostende Wellingtonrenbaan

Algemene beschrijving: topografie, bodemkundig, archeologisch; dus een algemene beschrijving van de criteria die voor de afbakening van de site zijn aangewend.

Er zijn geen criteria voor afbakening gehanteerd op het terrein. Enkel de waargenomen en door de graafwerken vrijgelegde sporen werden onderzocht.

- Eigenaar: De Koninklijke Schenking – Brederodestraat 14 – Brussel.

- Bouwheer: NV Koninklijke Renvereniging Oostende – Sportstraat 48 – 8400 Oostende, vertegenwoordigd door Dhr. Christophe Desimpel. Huurovereenkomst (lange termijn) met De Koninklijke Schenking.

- Uitvoerder: Monument Vandekerckhove NV – Oostrozebekestraat 54 – 8770 Ingelmunster.

III. Archeologische nota

* Een summiere beschrijving van het onderzoek dat voorafgaand aan het onderzoek op de site werd uitgevoerd.

In 1999 werd door Marnix Pieters en Liesbeth Schietecatte op de parking van de renbaan site, ten westen van het tribunecomplex een vondst geregistreerd. Het betrof muurwerk, toegeschreven aan constructies uit de tuin van het “Royal Palace” hotel.

De beschrijving van de vondst door L. Schietecatte luidde: “Een muur met cement gemetst: ongeveer 1.55 m breed, afm. stenen: 20 x 20 x 7.5 cm. De stenen zijn van het Hotel Palace dat kapotgeschoten is tijdens WO II. Het hotel zit nog verder naar het strand. Het fort zou onder de tribune van de renbaan zitten (volgens Andre Van De Walle die op de renbaan werkt, hij zou er nog een foto van hebben).”

Vondstregistratie 1999

*De archeologische beschrijving van de site en het onderzoek dat heeft plaatsgevonden: methodiek van het onderzoek en de resultaten. .

De archeologische sporen kwamen aan het licht naar aanleiding van de graafwerken voor de aanleg van nieuwe riolering in de ondergrondse parking die gepaard gaat met de restauratie van het complex van de Wellingtonrenbaan.

Het onderzoek bestond eruit de tijdens de graafwerken vrijgelegde sporen te registreren (locatie en beschrijving en fotografie).

Over een lengte van 12,5 meter in het noord-zuid georiënteerde riolerings tracé, waren de resten van 2 muren (sporen 1 en 3) en 2 vloeren (sporen 2 en 4) nog in het grondvlak bewaard gebleven.

De 2 muren lagen evenwijdig aan elkaar en waren opgebouwd uit voornamelijk gele bakstenen (21x10x7 cm) met cement gevoegd. De breedte van 1 muur (spoor 3: bewaard tot 1,36 TAW) was 1,5 meter; de andere muur (spoor 1: bewaard tot 1,89 TAW) liep verder onder de bestaande muren door en was minstens 1,3 m breed.

Tussen muren 1 en 3 en ten zuiden van muur 3 lag een vloer (spoor 2: 1,3 TAW; spoor 4: 1,7 TAW), beide op een ander niveau aangelegd, opgebouwd uit rode bakstenen (20x9x5cm) op hun zij en gevoegd met harde mortel. De vloeren waren beide zeer goed bewaard. Op vloer 2 was een cirkelvormig spoor te zien (paal, voetstuk?).

Over de verdere lengte van de gegraven riolerings sleuven (noord-zuid en oost-west) waren de resten enkel in het profiel bewaard en het tracé van de muren en vloeren niet te achterhalen (sporen 5-14). Sporen 5, 6, 7 en 12 zijn muurwerk in het profiel van de sleuf, sporen 9 en 11 zijn vloerniveaus in profiel. Sporen 10 en 13 waren verkeerde waarnemingen.

Gezien de massieve bouw van de muren is het mogelijk dat deze resten behoren tot het voormalige fort Wellington. Dit zou bevestigd kunnen worden door de ligging van het voormalige fort aan te geven op een recente kaart en de vergelijking met het fort napoleon aan te gaan wat betreft de bouw. Een andere mogelijkheid is dat deze muren behoren tot de tuinen en galerijen van het 'Royal Palace' hotel maar gezien de massiviteit van de muren en de vloeren op 2 niveaus is dit weinig waarschijnlijk.

Op de locatie van de renbaan werd door Napoleon in 1811-1812 de opdracht gegeven een versterking te bouwen, het voormalige fort Royal of Wellingtonfort. In 1865 werd het fort ontmanteld. De funderingen zouden deels opgenomen zijn in de tribune van de renbaan. In 1883 werden de eerste paardenrennen gehouden in de Wellingtonrenbaan, die deel uitmaakte van het prestigieuze 'project North' of de verstedelijking van Mariakerke.

Met de bouw van het 'Royal Palace' hotel werd op het einde van de 19de eeuw van start gegaan.

Royal palace hotel

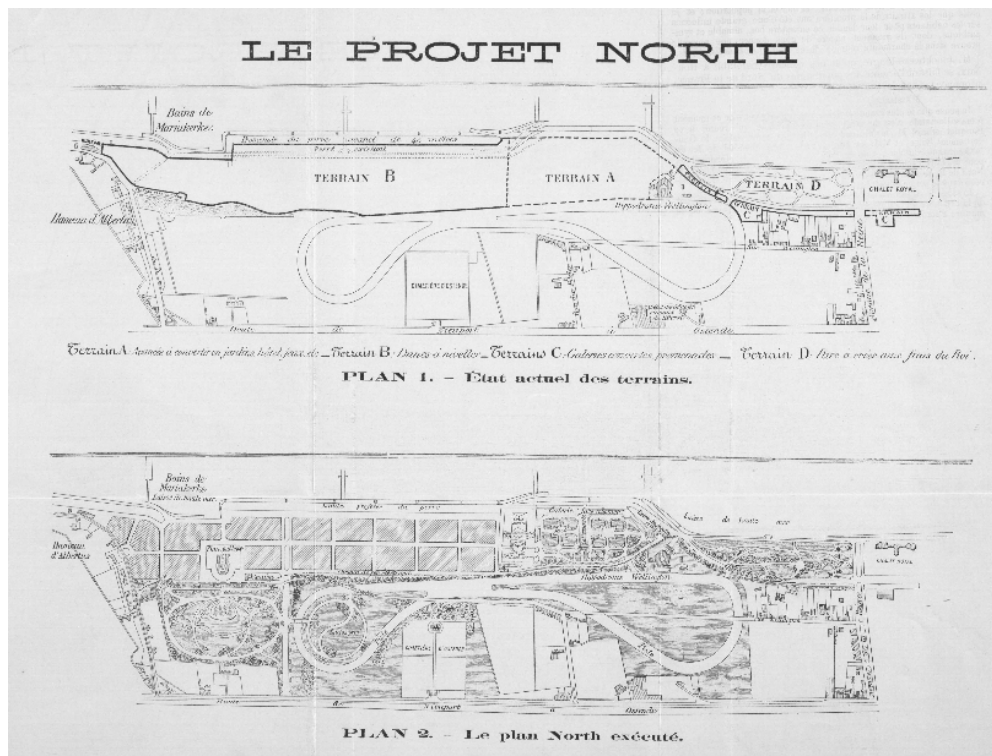

Wellington hippodroom

Wellington hippodroom en Royal palace hotel

Wellington hippodroom en Royal

Het zgn. North plan (1894 – onderste plan) dat voorzag in de uitbreiding van Oostende aan de westzijde. Het Royal palace hotel en het fort (?) staan erop aangegeven.

IV Bibliografie

*De referenties van de bronnen die zijn gebruikt.

Inventaris bouwkundig erfgoed: www.inventaris.vioe.be

DEBAERE O. 2002: *Stedenatlas: Oostende. Een topografisch overzicht van de ontwikkelingen van een felbegeerde havenstad*, Oostendse historische publicaties 9.

THEUNINCK J.M. & VERMAUT C. 2001: *Oostende, stad in zicht. Beelden en verhalen uit een stad aan zee*, Oostende (Stadsbestuur).

V. Trefwoorden

*Aanduiden van trefwoorden voor de datering en identificaties van de site.

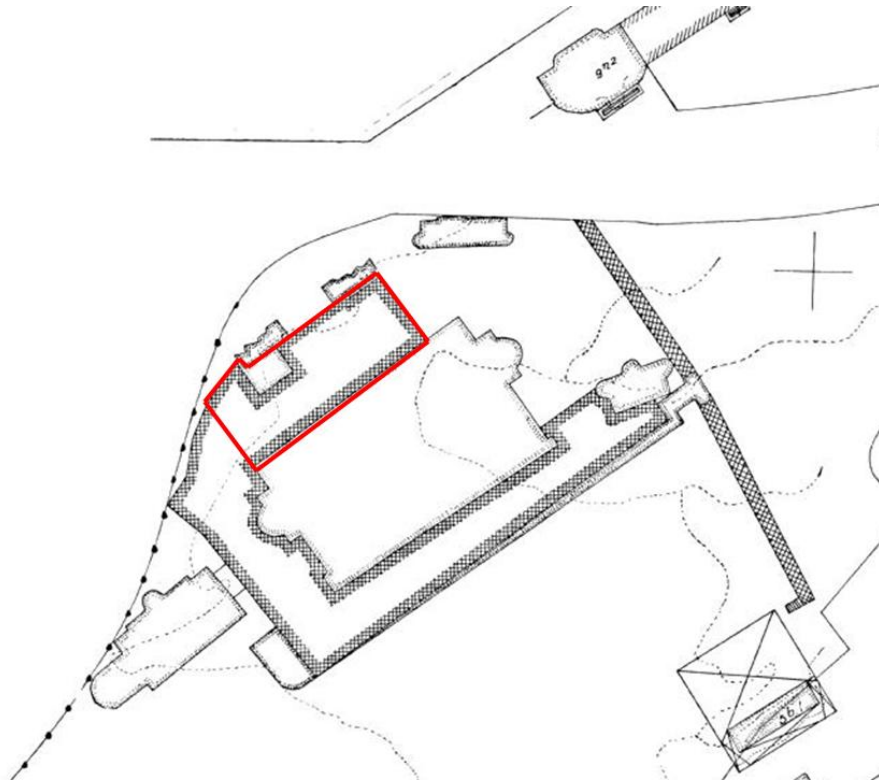
Nieuwste tijd- eerste helft 19de eeuw

Gebouwen en structuren – verdedigingswerken – versterkte sites – forten – kustforten

Archeologische sporen en uitgravingen – vloeren

VI. Kaart.

*De kartografische aanduiding van de site. De minimale vereiste precisie voor deze aanduiding is 1:5.000 (op kadastrakaarten).

Uittreksel uit kadasterkaart met aanduiding van de kelder waar de nieuwe riolering werd aangegeven.
(n.o.s.)

VII. Foto's

Sporen 1-3

Sporen 3-4

BIJLAGEN

1. Plan met aanduiding van de archeologische sporen

